

Protokoll fra møte i Faggruppen for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi i VKM, fredag 27.01.10 kl. 10.00-15.00

Deltakere

Fra Faggruppen for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi:

Margaretha Haugen (leder), Lene Frost Andersen, Wenche Frølich, Livar Frøyland, Ragnhild Halvorsen, Helle Margrete Meltzer og Jan Erik Paulsen

Fravær: Judith Narvhus

Observatører: Anne Bueso og Charlotte Holkov (Mattilsynet) og Hilde Heimli (Helsedirektoratet)

Fra sekretariatet til VKM: Bente Mangschou (Ref.)

1 Velkommen, fravær, habilitet og godtgjøring

Leder for faggruppen, Margaretha Haugen ønsket velkommen til møtet i Faggruppen for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi.

Ingen erklærte seg inhabile på møtet.

2 Godkjenning av møteinnkallelse og dagsorden

Møteinnkallelse og dagsorden ble godkjent.

3 Oppfølging av saker fra forrige møte

Det var ingen oppfølgingssaker fra forrige møte.

4 Orientering fra møte i Hovedkomiteen

Margaretha Haugen orienterte fra møte i Hovedkomiteen 3. desember om. Sekretariatet har laget et utkast til kommunikasjonsstrategi som ble framlagt og diskutert på møtet. Faggruppe 7 mener det er behov for en felles filosofi i VKM når det gjelder kommunikasjon av risiko knyttet til mat.

Det ble også orientert om at EFSA nå har publisert sine prioriterte områder for forskning/kunnskapsbehov som de har spilt inn til kommisjonen.

EFSA har følgende forslag til prioriterte områder for framtidig forskning:

- 1) Eksposering (*Pan- European Survey of exposure to hazardous substances through food*)
- 2) Miljørisikovurderinger (*Development of knowledge and practical tools for supporting environmental risk assessment (EnvRA), in particular regarding population biology and impacts on biodiversity*).
- 3) Nanoteknologi (*Risk assessment of nanomaterials in food chain & Impact on the food chain of nanomaterials released in the environment*).
- 4) Fiskefôr (*Sustainable aquaculture feeds for safe and healthy seafood for the consumer*)

Referat fra møter i HK blir publisert på www.vkm.no.

5 Faglig orientering fra medlemmene

Margaretha Haugen framla en presentasjon Andy Hart hadde under en workshop om Risk-Benefit Assessment for Foods i Budapest i september 2009. Presentasjonen tok for seg risk-benefit modellen som er utarbeidet under EU-prosjektet "QALIBRA". Modellen bruker DALY som felles mynt for risikovurdering og nyttevurdering (se også www.qalibra.eu) Metoden er eksemplifisert i artikkelen til Hoekstra *et al.* (2008); Integrated risk-benefit analyses: Method development with folic acid as example.

6 Saker som ble behandlet på møtet

Etisk dilemma i Faggruppe 7

Det skal lages en oppsummering av diskusjonene og det arbeidet som er gjort i ad hoc-gruppen om etisk dilemma i forbindelse med vurdering av en rekke saker i Faggruppe 7 – særlig berikningssaker og ny mat før 1. mars.

Risikovurdering av aminosyrer

Mattilsynet har bedt VKM om å utarbeide en risikovurdering av aminosyrer. Bakgrunnen for oppdraget er at aminosyrer ikke lenger er klassifisert som legemidler, og at det foreligger konkrete søknader om tilsetning av aminosyrer til næringsmidler hos Mattilsynet. Dette er en svært omfattende oppgave, og problemstillingen vil muligens også være aktuell i andre land. Sekretariatet har derfor meldt inn dette som egen sak på møte i Advisory Forum i EFSA 10. februar. Videre progresjon i arbeidet med denne risikovurderingen vil derfor være avhengig av hva som kommer fram på dette møtet.

Morsmelk

På møtet i Hovedkomiteen 3. desember ble det besluttet å selvinitiere en nytte- og risikovurdering av morsmelk. Bakgrunnen er at man i Norge (og andre land) anbefaler fullamning frem til 6 måneders alder på grunn av morsmelkens positive helsemessige egenskaper samtidig som det med jevne mellomrom dukker opp bekymringer rundt innholdet av miljøgifter i morsmelk.

Faggruppen diskuterte utkast til mandat, og sammensetning av en *ad hoc*-gruppe. Faggruppen diskuterte om effekt på mors helse ved amming bør inkluderes i mandatet. Det ble konkludert med at det bør vurderes å se på effekt på mors helse ved amming når rapport om morsmelk foreligger. Det bør framgå tydelig av mandatet hva som blir vurderingen avgrensings – fokus på barnets helse, og hvorfor. Faggruppen kan kommentere utkast til mandat fram til 8. februar.

Faggruppen hadde flere forslag til sammensetning av *ad hoc*-gruppe, og ba om at Nasjonalt råd for ernæring blir gitt anledning til å foreslå en ekspert til *ad hoc*-gruppen. Faggruppen synes videre det er helt vesentlig at ekspert fra Nasjonalt kompetansesenter for amming ved Rikshospitalet deltar i en slik *ad hoc*-gruppe. Det ble videre foreslått å etablere en referansegruppe til *ad hoc*-gruppen. Det må i så fall etableres en rolleavklaring mellom en eventuell referansegruppe og *ad hoc*-gruppen.

Utkast til rapport fra *ad hoc*-gruppen skal behandles i flere faggrupper i VKM og sluttbehandles i Hovedkomiteen.

Risiko- og nyttevurdering av n-3 fettsyrer

Livar Frøyland orienterte om arbeidet. Mye av litteraturgjennomgangen er i ferd med og ferdigstilles. Det fokuseres på å skille mellom α -linolensyre og de marine n-3 fettsyrene (eicosapentaensyre, docosahexaensyre og docosapentaensyre) i vurderingen både når det gjelder nytte- og risikovurderingen. Det har ikke vært mulig å bergene eksponering for n-3 fettsyrer i de siste kostholdsundersøkelsene for 1- og 2-åringer pga mangelfulle data for fettsyrer i kostberegningssystemet. Sekretariatet kontakter Mattilsynet for å høre om muligheter for å få lagt inn flere data før sluttstilling av rapporten. *Ad hoc*-gruppen rekker ikke å ha et utkast klart til behandling i Hovedkomiteen 10. mars. Det tas derfor sikte på å behandle utkast til rapport på neste faggruppemøte, og sluttbehandling i påfølgende Hovedkomitémøte.

Status for øvrige saker

Kreatin i sportsprodukter

Wenche Frølich orienterte om arbeidet. Mattilsynet har bedt VKM foreta en vurdering av egnethet samt en risikovurdering av kreatin i sportsprodukter. Kreatin markedsføres gjerne med prestasjonsfremmende egenskaper. Bakgrunnen for Mattilsynets bestilling er at det foreligger søknader om å notifisere kreatinprodukter som næringsmiddel til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov, samt at det har vært rapportert om negative helseeffekter relatert til nyrefunksjon hos brukere. Det er etablert en *ad hoc*-gruppe som arbeider med saken. Gruppen har hatt ett møte.

Probiotika i barnemat

Utkast til rapport om probiotika ble presentert på forrige møte i faggruppen. Faggruppen har fått oversendt et siste utkast til vurdering av probiotika i barnemat fra *ad hoc*-gruppen og har frist frem til 5. februar. Etter det vil rapporten ferdigstilles og oversendes til Mattilsynet i henhold til faste samarbeidsrutiner.

7 Møter o.a. av felles interesse

Helle Margrethe Meltzer orienterte om møte i Uppsala i forbindelse med revisjon av Nordiske næringsstoffanbefalinger fra 2004. Arbeidet er i gang, og det er etablert ekspertgrupper for de næringsstoffene som det er planlagt å justere.

8 Eventuelt

Årsplan for 2010 for Faggruppe 7 ble diskutert med utgangspunkt i årsplan for 2009. Sekretariatet opplyste om at årsplanen for 2010 skal inneholde konkrete vurderinger som skal

gjøres i faggruppen i innværende år i den grad de er kjent. Sekretariatet endrer faggruppens tekst i VKMs årsplan og konfererer med faggruppeleder.

9 Fastsettelse av nye møtedatoer

Det er planlagt nytt møte i faggruppen 25. mars 2009 kl. 10.00 – 15.00.